

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal havá
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA, KAZINCZY-UTCA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 5.
Fél évre " 2.50
Negyed évre " 1.25
Egyes példány 10 filléért kapható:
SCHULCZ IGNÁCZ LAPTULAJDONOSNAL.

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Rombolások.

Politikai ország vagyunk, éppen azért a magyar közgazdasági életre újból és újból nehéz idők járnak. A magyar vállalkozó nem mer vállalkozni, a kereskedő nem mer nagyobb vásárlásokat eszközölni, az iparos pedig nem tartja hasznosnak az üzemmagnyobbítást, -mit is mondok, -sok helyütt még az üzemfolytatást se, mert a közkereseti viszonyok leromlásával a fogyasztás, a kereslet, a vételkedv esőkentek. Nem ám a szükségletek esőkentek, nem, korántsem, azokat mindig meghozza az idő, de a szükségleti javak kielégítésénél a magyar társadalom óriási többsége kénytelen hovatovább az elsőrendű életszükségleti javak megszerzése mellett maradni és nem gondolhat a másod-, harmadrendű és még kevésbé fényűzési szükségleteinek kielégítésére.

Ez az állapot nem mai keletű. Aki figyelni kereskedelmünk és iparunk statisztikáját és abból követhetően tud, évek óta ezt találja. De azt is látja, hogy nagy mértékben gyöngyített közgazdasági állapotunk neimesak konjunkturális eső bajunk kívül eső csapásai vannak, hanem legfőképpen olyanok, amelyek már évek óta a belpolitikai elcsúszása és az így támadt vesztelmes közállapotunk okoz. A külföld tartós bizalmatlansággal tekint és aminek kézenfekvő sajnos eredménye, hogy tö-

kéjével, kereskedelmével minél távolabb tartja magát és a magyar közgazdasággal szemben teljesen passzív marad.

Ekként a világversenyből szorult ki aránylag kicsiny, de törekvő és éppen a világversenyebe sok rátermettséggel, gazdasági készültséggel, természeti előnyökkel és bőséges termelési erőtényezőkkel gravitáló országunk: Magyarországnak Ausztriával való guzsbakötésből már régtől végzetes bajunk de még nagyobb bajunk, hogy a magyar politika nem számolt jóformán soha a magyar közgazdaság nagy életérdekeivel. És a ránk nőtt idővel vele nőttek régi nagy bajaink is. Most aztán e sok régi, nagy bajt egyszerre eltávolítani a közgazdaság eleven testéről, csakúgy késkaparás egyszerű módjával és hirtelen, a gazdasági organizmus veszélyes sérelme nélkül nem is lehet!

Pedig e körül indultak a rombolások a magyar közgazdaság nagy mezőin és tartanak már évek óta, megakasztva fejlődést és vállalkozást és nem tartunk egy jótányival sem odább a nem is szakosított, a nem is akadémikus besű szófecsérléseknél.

Gazdasági munkaprogrammok és alkotások helyébe, amik az országos és egybeli passzkodó erőtényezők fejlődését útját természetesen irányítják, áldatlan pártu tusák színhelye az ország és a leghevesebb politikai harcok is

eredménytelenséggel végződnek, ami újabb csapás azokra nézve, akik bizakodtak. A munka eredményességét gátolja régtől a bizonytalanná tett helyzet, a várakozó bizakodás esődjé lett pedig az elékezett eredménytelenség: az ex-lex.

Széttagolt társadalmunkkal, magunkra maradottságunkal, óriási közterheinkkel, tespedő magánvállalkozásainkkal, kereskedelmünk és iparunkkal vajjon hogyan kezdjünk hozzá a szükséges nagy nemzeti munkához, 1910 év elején, hogy mire térül-fordul az idő országán ez az évszám, vigasztalóbb képét lássuk?

A rombolásokat miket a széthúzás, a meg nem értés és sok vonalon a hozzá nem értés okozott, helyreütheti még az okos nemzeti sorakozás. Azt a sorakozást értjük, amely még sem volt meg, de amelynek végre már el kell jönni, mert elékezett minden-módon az idők teljessége. Aki itt e földön élni kíván, védje meg gyorsan élete előfeltételét: kenyérét. Közgazdasági közvéleménynek kell alakulnia, amely a fokozatos és biztos gazdasági kiépítést követelje józanul, mérséklettel, de annál tüzezebb elszántsággal.

A pártusák az egyéni hiúságok, az üres szölamok ideje lejárt. Elni és boldogulni akarunk. Mind ezt csak úgy lehet, ha számolunk helyzetünkkel és azokat visszük

HOESTLIN
és teasütemény és cakes!

HORNIMAN-TEA
a világ legjobb teája!

BAKER

eredeti angol töltés, jamaika rum!

E három, legjobbnak elismert cikk egy csésze izletes teához

Kertész Lajosnál kapható Lévan.

előre, akik az ország javát is elő-
rre viszik.

Föl kell ébredni egy hatalmas
közgazdasági közvéleménynek, a-
melynek akadnak majd hivatott
irányítói is. Azok megtudják mon-
dani, hol áll ezen országnak és
hogyan kell rajta gyorsan és ala-
posan segíteni. Sem pártvillongás-
sal, sem közjogi vitákkal, sem
egyéni föltolásokkal.

Hozzáértéssel csupán. A magyar
nép követni fogja a józanító szót,
mert megelégedte a rombolásokat.

A fiatalokorak.

A büntető novella életbe léptetése.

Irtta: Nagy Zoltán kir. törvényszéki bíró.

Papiroson, a büntető törvénykönyvnek mó-
dosításáról szóló 1908. évi XXXVI. t.-cikknek
az ugynevezett büntető novellának a fiatalok-
orakra vonatkozó rendelkezése 1910. év január
hó 1-én lépett életbe. Papiroson, ismételjük,
miután a büntető novella végrehajtása tárgyá-
ban kiadott rendelet a fejezetre nézve a hatá-
lyba lépés napjaként a fenti napot jelöli meg
de mindez ideig szabályozó rend. nem jelent
meg s a dolog úgy áll, hogy a törvény 1910.
január hó 1-étől érvényben van, azt alkalmazni
kell, de a mód, az eszköz, a törvény végrehaj-
tása tekintetében még késik. Maga a rendelke-
zés azonban és e rendelkezésekben lefektetett
elvek annyira fontosak és első sorban a nagy
társadalmat közelről annyira érdeklik, hogy

megismerni legalább az irányelveket nem lesz
felesleges.

Az 1880. évi szeptember hó 1-től alkalmaz-
zott magyar lételes büntető törvénykönyvnek
a fiatalokorakra vonatkozó rendelkezése volt
a legfoglyatékosabb. Ugyanis büntető törvény-
könyvünk szerint a fiatalokorak (12—16 év
között lévők) csak akkor voltak büntethetők,
ha meg volt a cselekmény büntettségének
felismerésére szükséges képességük. A fiatal-
okorak büneit, a büntettség és felismerés
tekintetében úgy bírálta el a törvény, mint
a felnőttek (20 éven felüliek) cselekményeit.
Nem tett különbséget e két csoport büntet-
sége és társadalmi veszélyessége között,
ugyanazon elbírálásban részesítette a fiatal-
okorakat, mint a felnőtteket. Azokkal kik
valamely büntettség elkövetésekor életük
12-ik évét még be nem töltötték, pedig
egyszerűen nem törődött, magyarul mondva,
hagyta őket futni. A fiatalokorakra vonatkozó-
lag csupán enyhébb büntetést állapított meg
a helyett, hogy az egyenesítéshez alkalmaz-
kodva szabta volna ki esetről-esetre a
büntetési nemet. Hogy javítás s ekként
átalakítsa is a fiatalokorakat, arra nem volt
eszköze a törvény szerint alkalmazott bün-
tetések által.

Az Európászerte vezető új kriminálpolitikai
irány, az élet felismerésén alapuló művelődés
és tudomány fejlődés azóta megjelölte már,
hogy úgy a büntettség feltétele, valamint a
büntethetőség alapja az erkölcsi szabadság.
Az erkölcsi szabadság pedig a nevelés, a
javítás eszközei által alakulhat meg. A szabad-
ságot nem a felismerési képesség, hanem
az értelmi és erkölcsi fejlettséggel együtt
járó ellentálló erő biztosítja. S miután a
büntetelmény akaratit elhatározás folyo-

mánya, erre az akaratra befolyást kell gyako-
rolni az érzelmi ösztönök megfigyelmezésével,
a külsü ingerek eltávolításával és a környezet
helye megválasztásával. Mindezeknek ész-
köze pedig nem a megtorlás az alkalmazott
büntetés által, hanem a megmentés a neve-
lés eszközeinek kiválasztott felhasználása
által. Különösen állt a tétel a fiatalokorakra
nézve. Ezért gerince a vonatkozó novellának
a fiatalokorakat illetőleg, hogy az, a ki a
büntetést vagy vétség elkövetésekor életének
tizentketedik évét már meghaladta, de tizen-
nyolczadik évét még be nem töltötte, csak
akkor vonható büntetőjogi felelősség alá,
ha a büntethetőséghez szükséges értelmi és
erkölcsi fejlettséggel bír. Ezzel kapcsolatos
azután, hogy ha ily fiatalokor e képességgel
nem bír, házi felügyeletre, esetleg javító ne-
velésre utalható és hogy az erkölcsi rom-
lásnak kitétt vagy züllesnek indult 12-ik
évét még tul nem haladott gyermek-gyer-
mekmenhelybe szállítandó s a gyámha-
tóság intézkedik további javító nevelése
iránt.

A tulajdonképeni fiatalokorakra nézve nem
büntetéseket, hanem „intézkedéseket” állapít
meg a törvény llyenek a dorgálás, a próbára
bocsátás, s javító nevelés és végső fokón
a fogház — vagy államfogház büntetés.
Ezek alkalmazásánál mindenkor a fiatal koru
egyéniségét, értelmi és erkölcsi fejlettségének
fokát, életviszonyait veszi figyelembe a bíró
a szerint, a mint a fiatalokor jövőbeli maga-
visellete és erkölcsi fejlődése szempontjában
szükségesnek tartja a dorgálás erkölcsi
hatása, a próbára bocsátás egyéni és er-
kölcsi biztosítékokhoz kötött, a javító nevelés
eszközei és szervei által megválasztott a
fogház, e célra szervezett és kijelölt Mind-

T Á R C A.

Emlékek.

A pókháló asztalfiókból
Előkerült egy régi kóta . . .
Elfelejtette a nagyasszony
A menuettet már azóta.

A levendula illatából
Nem maradt semmi, semmi emlék,
A poros kótát a nagyasszony
S az unokák is elfeledték.

Odakünn az akácok nyitnak,
A hófehér szelid akácok,
A galamböszhaju nagyasszony
Régóta nem volt ilyen boldog

De mikor már a sárga kóta
Utolsó oldalát lapozta
S valami hervadt, régi emlék
Fehér lelkébe szállt titokba.

A kopott billentyűkről ujja
Lesiklott . . . Nem játszott tovább.

. . . Künn tavasz volt . . . Akácok nyitnak
És mosolyogtak az ibolyák

Karafiáth Jenő.

Hogyan készül a divat.*)

Páris, január.

Pacquín asszony, az elsőrangú divat-
művésznő, kétezer embert foglalkoztat egész
éven át. A legkiválóbb festőművészek, raj-
zolók és szobrászok a munkatársai. A mun-
katársak tiszteletdíja és az alkalmazottak
fizetése több millió frank egy évben. Most
azt irták róla hogy Bienx, a drámaíró el-
veszi feleségül, de ezt őnmaga cáfolta meg
egy nyilatkozatában. A divat e császárnője
mondotta ezeket az asszonyokat nagyon
érdeklő vallomásokot:

— Azt akarják tudni, hogy miből és
honnan meritem eszméimet és ötleteimet?
Nos megsugom a nagy titkot: a természet-

*) Hölgy olvasóinknak véülünk szolgálatot
tenni e sorok közreadásával.

(Szerk.)

ből. Igazság és szépség csakis a természet-
ben van, ez ihlet meg engem is alkotásaim-
ban. A természet formáját meghatározom,
ráképezlek többféle szabásu toalettet, azután
becsavarom az alakját, puha simulékony
szövetekkel, hogy testének vonalait jobban
láthassam. Mikor így mintegy plasztikusan
előttem áll, sötétebb és világosabb színek-
kel megjelölöm, az árnyék és fény helyeit;
itt is ott is helyezek el egy kis fényt, vagy
árnyékot, ahogyan a vonal élesebb plasz-
tikájá megkivánja. Ilyen módon teremtem
meg a toalett harmóniáját. Erre az ész-
hangra vetjük művészetünkben a főszót,
soha sem szabad megfedelkezniünk arról,
hogy a testnek hibátlán és arányos vona-
lai teszik a nőt a teremtés remek művévé.

— Nem minden toalettnak vetjük meg
azonban az alapját* eleven modellen. Vanak
vevőim különösen külföldön, akik elkélik
az arcképeket és testüknek mértékét meg-
várják amíg a számukra valami formát ki-
találtam. Nemrég egy budapesti asszonynak
is így arckép után csináltam ruhát. Réha
öt-hat formát költök egy-egy toalettra a
formák rajzaiból, azután választanak a
megrendelőim. Az arcképföldés kötelező,

annyiát átlengi a törekvés, hogy akaraton elison a bűnbeesett fiatalok lelkébe, ellentétlenül a bűnös hajlamok, felkelteni és ha felkeltette erőssé és szilárdá tenni az erkölcsi szabadság érzését.

Azt, hogy általában valamely törvény jó vagy rossz, csak az élet, a gyakorlat és alkalmazás igazolhatja. A törekvést ebben az irányban elősegíteni nemcsak a magyar bíróság szakképzettsége, hanem emberi érzése, átérettisége fogja megmenteni, hanem annak a társadalomnak a szakadatlan és eredményes munkássága is mely a gyermekvédelem gyűjtő fogalma alatt ismeretes. A törvényhozás a társadalom éber, kitartó és következetes tevékenységére számít első sorban. Ettől várja, hogy a javító nevelés céljára felállított intézmények gyakorlatilag megvalósítják-e az akarat felkeltését és szilárdá tételét.

A magyar bor ellenségei.

Január hó 30-án fogja Budapesten tartani alakuló gyűlését az Országos Mértékletességi Szövetség, amelynek létrejöttében nagy érdeme van a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének is. A szövetség nemes céljait maga a címe eléggé megmagyarazza. Nem akar mást mint a mérsékletet terjeszteni a szesz ital fogyasztásában, különösen pedig abban az irányban, hogy a fogyasztó közönséget teljesen elszakítja a pálinka ivástól és hozzászoktatja a mérsékelt boriváshoz.

Sajnátságos jelenség, hogy a szövetség megalakítására irányuló mozgalom első percében már is annyi ellensége támadt, de

a legkülönösebb dolog mégis, hogy a szövetség legadázabb ellenségének az Anti Alkoholista Egyesület mutatkozik, az az egyesület, amely maga is a mértékletes szesz ital fogyasztás ellen küzd. Már hetek óta folyik a sajtóban a háború, az Anti Alkoholisták szervezete nem retten vissza a gyanúsítástól sem s egymásután röpti mérgezett nyilatványait úgy a szövetség életrehívói, mint pedig a Magyar Szőlősgazdák Egyesülete ellen.

Tudjuk ugyan jól, hogy az elfogulatlanul gondolkodók előtt e támadásoknak vajmi kevés értéke van, de azért mégis érdemes, ha foglalkozunk vele. Kezdjük a dolgot azzal, hogy a Szőlősgazdák Országos Egyesülete egy igen tekintélyes gazdasági érdekességnek már eddig is jelentékeny eredményeket felmutatni tud szervezete, a melynek törekvéseit kárhoznatni sohasem jutott eszébe senkinek sem, aki ismeri a magyar bortermelés jelentőségét. A magyar bortermelés ezreknek és ezreknek nyújt ma megélhetési forrást s azok, akik ellenségei a magyar bornak, kétségbevonhatatlan ellenségei a magyar mezőgazdaságnak, a magyar közgazdaságnak is. Az anti-alkoholista urak pedig nyíltan hadat üzentek a bornak. Magyar hangon hirdetik, hogy a bor épen úgy árt a szervezetnek, mint a pálinka, holott száz és száz tudos orvos vitatja annak az ellenkezőjét és maga a gyakorlati élet is azt mutatja, hogy a mérsékelt borfogyasztás mellett az ember épen úgy, vagy talán jobban eléri az emberi kor végső határát, mint Forelnek a legfanatikusabb hívei, vagy épen a magyar alkoholisták legkülönösebb és legtöbb sikerrel dolgozó stréberei.

A pálinka kétségbevonhatatlanul nagy ellensége az emberi szervezetnek. A pálinka ivás ellen küzdeni is kell minden megengedhető eszközzel, csakhogy, amikor a küzdelmet megindítjuk, nem szabad sohasem megfélemleni arról, hogy a természetben nincs ugrás. Az alkoholista ember szervezete kívánja az italt, s pálinka elvonása által keletkezett ürességet valamivel tehát pótolni kell. Mert hisz a ki iszik; különösen a munkás ember, leginkább azért iszik, hogy csökkent energiáját visszaszerezze. Libapergőkkel, vagy egyéb anti alkoholista italokkal nagyon bajos azó pótolni, már csak azért is, mert nagy kérdés, hogy ezek a népholdogító újfajta itatok igen sokszor nem-e egészségtelebnek és a legtöbbszor drágább, mint az alkoholos italok.

Ne feledkezzünk meg továbbá arról sem, hogy az alkoholista ember fokozatosan szokott rá az italra. Ennek a betegségnek tehát természetesen nem lehet más orvosszere, mint a fokozatos leszoktatás. Ha pedig ezt elismerjük, el kell ismernünk ezt is, hogy a fokozatos leszoktatásnak legsikerültebb módja a pálinkaivásról, a boriváshoz való hozzászoktatás.

Éppen azért a magunk részéről sokkal több sikert jósolunk az Országos Mértékletességi Szövetség jövőbeli aktiójának, mint a divat szeszélyei szerint igazodó s inkább felfulyt, mint sem konkrét eredményeket felmutatni tudó anti-alkoholista mozgalomnak. Az Országos Mértékletességi Szövetség már csak azért is sok rokonszenvet fog maga mellett szerezeni az országban, mert nem akarja törkretenni, a magyar bortermelést, nem akarja a szájból kivenni sok száz embernek a mindennapi kenyerét.

mert ha nem ismerem a megrendelőt nem tudom alakját lelki szemem elé képzelni e nélkül pedig nem tudok alkotni. Vannak azonban vevőim, akik csakis eredeti modell után készített ruhákat vagyis csináltatnak egy toaletthez két három modellt, hogy választhassanak. Az ilyen modellek készítése igen fáradságos munka. Napokig sőt hetekig járjuk a muzeumokat, tanulmányozzuk a köztümtörténeti könyveket és megszerzünk a régi mesterek rézmetszeteit. Az antik szobrokról lenézem a szövet ráncpéldéit, a ruhának lágy és plasztikus omlását. A képek színes árnyalatai megtanítanak a színek keverésére és így tovább. Amikor egy egy izben Egyiptomból hazajöttem, egy látán formájú ruhát hoztam divatba, amelyek nagy kelendőssége lett. Egy fellák tunikájának a leomló ráncai pedig örökre az éyamba vésődtek.

A hölgyeknek fogalmuk sincs róla, hogy mennyi fáradságba és gondolatba kerül egy-egy sikerült modell megteremtése. Egyezzek meg a hölgyek, hogy a ruhát a megfogástalan vonal nem pedig a szín, vagy a drága dísz teszi széppé, elegánssá és értékessé. Azt hiszik sokan hogy a modelleket

előbb festik és rajzolják s azután öntik formába. Ez tévedés, mielőbb a nyersanyagot gombostűvel és ollóval kiformaljuk s csak amikor teljesen kialakult a minta, akkor örökítjük meg papíron.

Azt is kérdezték tőlem, hogy kinek dolgozom szívesebben a királynőknek vagy a művésznőknek? Egyforma igyekezettel szolgálom minden jóízű nőnek, de ha meg kell vallanom kinek dolgozom szívesebben akkor megmondom: a művésznőknek. A művésznők iránt különös vonalmat érzek, mert bennük nemcsak a nő, hanem a szereplőt is látom és ezért kétfős figyelemmel alkotok a számukra. Ezenkívül egyéniségükkel, szükségleteikkel és elmés ötleteikkel megélemlenítik a fantáziámat.

A múlt évben tizenkétezer szövetet és ötvenezer méter scymet, bársonyt és kreppel dolgoztunk fel. Belsőre huszonhétézer méter szövetet. Tizenkétezer méter vászon és huszonötezer méter moll kellett. Derék mintákra hater ezer méter kretont használtunk fel. Selyemfonalból huszonkét millió métert varrtunk el. A varrótűket a munkások szerzik be de a gombostűkről, nekem kell gondoskodni; ezer kiló fogy el ebből a porté-

kából egy évben. A melénykébe és derekakba százötven kilogramm kapocs kell a babák kitömésére ezer kilogramm juttat.

Az elárusítónok között vannak, akik huszonötezer, esetleg ötvenezer frankot keresnek egy évben. Az igazgatónok és szabásznók fizetése tízezer és harmincezer frank között ingadozik. A próbáló kisaszónokok négyszáz frankot kapnak egy hónapba. Kétszázötvenezer frankot fizetnek egy évben a házbérért, nyolcvanezer frank kereseti adót, ötvenezer frankot fűtésért és világításért. Huszezer frankot adok ki évente kocsizásra és huszonötezeret virágért.

Ezzel az érdekes statisztikával fejezte be vallomását a világhírű művész.

**Követeljük mindenütt
budafoki F. M. K. E. gyujtót!**

folyó évi február hó 18-án d. u. 2 órakor az intézet helyiségében tartják V. évi rendes közgyűlésüket, melyen az alapszabályok 19. §-a szerint: szavazatképes részvényesnek csak azon részvényes tekintetik, kinek nevére az illető részvény legalább 30 nappal a közgyűlés előtt alapszabályszerűen átirattot és ki részvényét a szelvény ivvel együtt a közgyűlést megelőző napon az intézetnél bevény mellett letette.

Az aradi Golgotha megváltására beérkezett adományok nyugtázása: Ghimessy Árpád gyűjtőivén: Goldstein Rezső, Glück Vilmos, Beregi József, Wolf Ignác, Wetzler Dezső 50—50 fillér. Összesen: 2 kor. 50 fill. Eddigi gyűjtésünk: 129 kor. 22 fillér. Kérjük a gyűjtőivek sürgős beküldését.

— **Patronázs és nőegyleteink.** Faragó Sámuel a nőegylet agilis titkára a napokban főlhívat bocsátott ki a helybeli nőegyletekhez, melyben, tekintettel az 1908. évi XXXVI. t. cikknek, vagyis a büntető novellának a fiatalokra vonatkozó rendelkezésére s az annak ez év január hó 1-ével való életbe lépésére, a gyermekbíró-ságokkal, a fiatalok bűnösök megmentésének közreműködése tárgyában, e hó 31. napjának d. u. 3 órájára a Stefánia árvaház termében tartandó tanácskozársra hívja meg a helybeli különböző nőegyleteket kiküldöttöit. (A büntető novella bővebb ismertetésével lapunk más helyén foglalkozunk.)

— **Az „Irodalmi Börze”** Magyarország legelső irodalmi tudósítója ez év január 15-én hagyta el a sajtót. Ez a tartalmas, a szépirodalmi, tudományos és társadalmi kérdések bármelyik ágát főlölő „Irodalmi Börze”, havonként egyszer, esetleg kétszer jelenik meg. Pártolási és előfizetési díja postával együtt 1.50 fill. egész évre. Ez teszi lehetővé, hogy az irodalom barátai és pártolói ugyszólván ingyen nyerhetnek pontos értesülést a magyar és külföldi irodalmi termékek megjelenéséről és kritikájáról. Az „Irodalmi Börze” tehát a magyar kultúra egyik legelőszőbb és nélkülözhetetlen eszköze és méltó reá, hogy a legszélesebb körben terjesszék. Szerkesztője: Springer József Debreczen, Fő-utca 38 l. e. Hová a közszellemi részét illető közlemények és pártolási díjak küldendők.

Mulatságok. A lévai kath. kör koncert- és táncszociális mulatsága február 2-án lesz az intézet helyiségeiben. Belépő díj 1 kor.

A lévai csizmadia ipartársulat farsangi mulatsága február 6-án lesz a Wertheimer-féle ház nagytermében. Belépő-díj 1 K. 60 fill.

A Magyarországi Munkás Rokkant Nyugdíjgyűjtő zsarnócjai 74-ik fiók tisztikara Petrovits Sándor úr vendéglőjében a fiók alapja javára f. évi február 6-án tartandó táncestélyt tart. Belépő-díj 1 K. 40 f. Előfizetések köszönettel fogadtatnak és a mulatság lapban nyugtáztatnak.

A toronyórából. A lévai polgárság, a szociális farsangi mulatságát február 8-án, a

Wertheimer-féle ház nagytermében tartja. Belépő-díj személyenként 1 kor. A tisztá jövedelem a ref. toronyóra főlhuzási költségeinek fedezésére fog szolgálni, s ezért főlülfizetéseket köszönettel fogadnak.

— **A patronázs és az iskolák** Az 1908. évi XXXVI. t. cikkben foglalt büntető novellának a fiatalok bűnösökre vonatkozó 2-ik fejezete s az ennek végrehajtása tárgyában kiadott igazságügyminiszteri rendelet fontos feladatokat ró a népoktatási intézetekre is a fiatal bűnösök lársadalom erkölcsi megmentése érdekében.

Nevezetesen a 12 éven alóli gyermek és a 18 éven alóli fiatalok bűnösök felett bíraskodási joggal ruháztattak fel ezen intézetek tanítóit, a mennyiben a rendes, vagy a kihágási bíróság ezen fiatal bűnösöket az illetékes tanintézetnek fenytítés végett átadhatja. Megvannak szabva a fenytítés fokozatai, annak hangsúlyozásával, hogy a fenytítő mindenkor az erkölcsi nevelést tartsa szem előtt. Ehhez képest a szóbeli feddés jóakarattal párosuljon, s ne a fiatal bűnös tanuló társai jelenlétében történjék mert különben demoratizáló hatással volna.

Ezen nagy fontosságú újításnak azon kétségtelen tény elismerésében találjuk okát, hogy a tanítóknak több alkalmuk van a javító nevelésre, mint a rendes fenytítő hatóságoknak. Mert a tanítók állandóan és közvetlenül érintkeznek és foglalkoznak a gyermekekkel, mint tanítványokkal, ismerik lelkületüket s egyébként is hivatta vannak erkölcsi istápolásukra úgy az iskolában, mint az iskolán kívül, míg a polgári hatóságok csupán az elkövetett cselekményt bírálhatják, minden mélyebb pszichológiai magntum, vagy alaposabb ismeret nélkül. — A tanító nap napután foglalkozván a gyermekekkel, belőlük már csirájában kiolthatja a bűnös hajlamot.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Lúli Imre Butor Ilona; leány Ilona; Palásti Miklós Stanga Katalin; Erzsébet; Bajtai János Mocsári Mária; Julianna; **Halálozások:** Matliák Gizella rkath. 6 éves tífoidgümőkör. Rózsás János 61 éves érelmeszesedés. Özv. Schvarcz Józsefné Löwy Jahanna izr. 65 éves szív-bénulás. Szilárd György izr. 2 éves véletlen leforrázás Csányi János rkath. 28 éves agysérülés (baltával fejbe ütötték.)

— **Tenyészállatvásár és gépkiallítás Budapest.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által Budapestben február 27 és 28 napjain tartandó, a földművelésügyi minster és Budapest székesfőváros közönsége általi adományozott díjak kiosztásával egybekötött XXVII. tenyészállatvásár és gépkiallítás előkészítő munkálatai Jeszenszky Pál kiralyi tanácsos, ügyvezető tükár állandó felügyeletével és irányításával megindultak. A vásár helye Budapestben a tatterszaló istállói. A tenyészállat vásárra csakis eladó tenyészállatok vétetnek fel, tekintet nélkül arra, hogy hazai, vagy külföldi tenyészetből származnak-e. A bejelentett állatokat a rendezőbizottság február 23-án már elfogadja, az

állatokat azonban legkésőbb február 25-én délig a vásár színhelyére kell szállítani, hogy a vásár megnyitása előtt szakszerűen megbírálhatók legyenek. A vásárra küldendő állatok szállítása a tenyészállat szállítási kedvezményes díjszabás mellett történik. A vásár alkalmából gép- és eszköz (esetleg műtrágya és erőtakarmány) kiállítást is rendeznek. A gépgyárosok, gyárosok, vagy képviselőik által bemutatni szándékkolt gépek és eszközök február 10-ig írásban jelentendők be a rendező-bizottságnak (Budapest IX. Köztelek)

— **Segédjegyzők és közszoci alkalmazottak országos mozgalma.** Az ország segédjegyzői kara, valamint közszoci és körjegyzőségi alkalmazottak a „Közigazgatási Közlöny” szerkesztőségének (Budapest, VIII. Rákóczi-út 19) kezdeményezésére helyzetük javítása és szolgálati viszonyaik rendezése céljából országos mozgalmat indítottak. A mozgalomhoz Bács-Bodrog vármegye segédjegyzői kara csatlakozott, úgy, hogy az országos értekezlet és a „Segédjegyzők és közszoci alkalmazottak országos egyesületének” megalapítása a legrövidebb idő alatt megtörténik. A mozgalom élén dr. P. Ábrahám Dezső országgyűlési képviselő a lap főszerkesztője és Karácsonyi Gyula felelős szerkesztő állanak, kiknek közismert agitálása elég garancia arra, hogy a közszoci alkalmazottak kívánsága mielőbb teljesebbé menjen.

Szinészet.

(Műkedvelői előadás)

Szombaton: *Egy szelleműs hölgy.* Berczik Árpád vigjátéka; *Bal után.* Szécsi Ferencz magánjelenete, végül: *Két év múltán.* Almási Tihmér vigjátékát adták a közönség élénk tetszése mellett. Vasárnap: *Már alszik.* *Egőrkő Valami hibája van.* Mindhárom francia vigjáték. Dombay és Dombayné játéka már főlösleges méltatnunk, erről elég alkalma volt közönségünknek meggyőződést szerezhetni. A többi szereplők pedig szintén irakodnak a darabok sima gördülékenységet előmozdítani. Csütörtökön: *A nőgyűlölő.* *Egy kis vihar* végül *A tükör* ment. Az előbbi kettő francia vigjáték, még a harmadik Lukácsy Sándor megkapóan érdekes dramolette, melyben Dombay, Váray Tamás ügyvéd szerepében tehetségének újabb jelét mutatta be, s a kapott tapsokat úgy ő, mint Dombayné valóban megérdemelték. Előadások lesznek még ma és holnap este, végül utolsó előadásul csütörtökön a *bármegyeyi tudósbetegek szanatóriuma javára* „Stomfai család”-ot (Csiky Gergelytől) adják, melyben intelligenciánk színe-java, mint *műkedvelők* lépnek fel; névszerint a következők: Ervay Mici, Gyapay Marcsa, Kabina Ervinné, Novotny Margit, Pólya Gizi és Schulpe Alfonzné úrhölgyek, továbbá: Benkovits Guidó, Czeke Miklós, Farkas Tivadar, Kottek Ferencz, Krajski Jenő, Kriekc Lajos és Novotny Ernő urak. Az előadás iránt már igen nagy érdeklődés mutatkozik, mi tekintve a humánus célt kívánatos is. A mutatkozó

nagy érdeklődés és a terem amugy is szűk volta miatt igen tanácsos a belépő jegyekről már jó előre is gondoskodni.

Színészek Verebélyen. Lám, lám; hát már Verebélyen is menedéket talál a Múzsá! A kultúra utáni szomjúság már nemcsak a nagyobb városok lakóit gyöttri, hanem talán ezek szomjúságánál is égetőbb az a vágy, melyet az elhagyatottabb városok, községek intelligens közönsége érezhet, mert hát ott, ritkábban adódik elő oly alkalom, mely nemcsak a test, hanem a lélek, a szellem gyönyörűségét is czélozza. Azon alkalmából fognak el bennünket ilyen gondolatok, hogy hírét vettük Thália fölkenetjének Verebélyen tartandó előadásairól, az ottani Nemzeti kávéház nagytermében. Kmetty és Gerő színgazgatók vezetésével. Előadásait a „Gül Baba“ operettel kezdték meg, e hó 22-én. Ezek után még csak az a kívánatos, hogy az ismeretlen nevű színgazgatók társulata által terjesztett kultúra, *igazi kultúra* legyen ám!

Vegyészeti iparunk újabb sikerei. Örömmel értesülünk a Kabina szappangyár r. t. ama sikereiről, melyeket legújabb kitünő minőségű vegytiszta Viaszsinszappan néven forgalomba hozott gyártmányának bevezetésével ért el. Kompetens tényezők egybehangzó nyilatkozata szerint e szappan hivatva van az összes külföldi gyártmányok kiszorítására. A Kabina féle Viaszsinszappant a t. vásárló közönségnek és olvasóinknak b. figyelmébe ajánljuk.

A szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

Nyiltér*)

A „Lévai Öröllő“ mult heti számában Stern Lajos kereskedő által aláírva egy cikk jelent meg. Ez látszólag válasz nekem és egyúttal támadás is akar lenni a kereskedők ellen!

A cikk kétségkívül kitünően volt megírva, de nagyon meglátszik rajta, hogy azt olyan ember írhatta, aki csak egy cikk megírására megbízást kapott, persze halvány fogalma sem lévén Stern Lajos és a többi kereskedők közötti viszonyról.

A t. cikkíró úr a „rút kenyérrigység“ szó mögé akarja Stern Lajos kereskedőt bújtatni. Hát az egyszer nagyon tévedett, mert a Stern Lajos elleni cikknek nem kenyérrigység volt a rúgója hanem pusztán egy tényállás közlése; rútkenyérrigységről már azért sem lehet szó, mert ami alább ki is tűnik a cikkirő még nem önálló kereskedő.

És hogy a cikk nem önálló kereskedőtől ered, azt Stern Lajos tudta a legjobban, mert a főnökök közül egyike sem bocsájtkozik

(*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

vele hírlapi polemiaiba. Ennélfogva cikkének nem volt egyéb célja, minthogy félrevezetessék a közönség.

Ami pedig a fenyegetéseket illeti a bünvádi feljelentésre vonatkozólag, arra csak az a válaszom: hogy résen leszek ott is!

Paschkes Ignác.

Hivatalos rész.

357/1910 szám.

Hirdetmény!

Léva r. t. város képviselőtestülete 1909 évi december 30-án tartott közgyűlésében hozott 8476/1909 sz. határozatával a Kabina-féle kálváriahegyi földterületből 160 négyszöglet a ref. egyháznak ugyanakkora területért cserébe átengedni s a nyerendő földből 150 négyszöglet az ág. egyháznak temetkezési célokra ellenérték nélkül átadatni határozta el, - midőn ezt közhírré teszem. - figyelmeztetem az illető adófizelő polgárokat, hogy ezen határozat ellen a városi iktató hivatalban 15 napon belül felelősséget jogosítottak benyújtani. - Léva, 1910 évi január hó 22-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

350/1910 szám.

Hirdetmény!

Léva r. t. város képviselőtestülete 1909 évi december hó 30-án 8479/1909 szám alatt hozott határozatával az 1909 évre - a m. kir. Kincstártól kapott - 5000 korona közigazgatási államsegély hová fordítása iránt intézkedett. - midőn ezt közhírré teszem, föl hívom az adófizelő polgárok figyelmét, arra hogy ezen közérdekű határozat ellen a város hivatalában 15 napon belül felelősséget nyújtható be. -

Kelt Léva, 1910 évi január hó 22-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

Nyaraló és gyógyfürdő helyen lakó nyugdíjas körjegyző ingyenes, butorozott nyaraló családi lakásért, befolyásos állású úr pártfogását keresi, bármely városi állás szerzésére.

Ajánlatok "NYUGDIJAS" jelige alatt a kiadóhivatalba.

5103/1909 tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy Koncz Istváné szül. Bongya Erzsébet és Szabó Jánosné szül. Bongya Jolának kérelmére az aranyosmarófi kir. törvényszék 3089/909 polgó számu tulajdonközösségnek bírói árverés útján való megszüntetését elrendelő jogerős ítélete alapján a végrehajtási árverés joghatályával bírói árverést az 1881 évi LX. t. c. 144. § és a Vhn. alapján a lévai kir. járásbiróság területén Zseliz község határában fekvő és a zselizi 112 sztkvkben A 1 2 sor 203 hrszám alatt felvett ingatlan és azon épült 210 ö. i. számú házra mely 3/6 részben özv. Bongya Jánosné szül. Szücs Erzsébet, újból férj. Bongya Józsefné, 1/6 részben, tklvég kisk. Bongya Erzsébet, az ítélet szerint azonban Koncz Istvánné szül. Bongya Erzsébet tulajdonát képezi, 868 korona kikiáltási árban elrendelt. még pedig a Vhn. 26 § alapján akként, hogy ezen ingatlanok a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1910 évi február hó 15 napján délutáni 2 órakor Zseliz községhezánál lesz megtartva.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333 számú I. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, mely kötelezettség alól csak a Vhn 21 §-ában megnevezettek vannak felmentve. Azon árverelő ki a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyenlíteni mert ha ezen kötelezettségének eleget nem tesz ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben többé részt nem vehet.

Kelt Léva, a kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1909. évi november hó 30. napján.

Hoffmann
kir. bíró

Levélpapírok

diszdobozokban a legfinomabb kivitelben. Teljes irodaberen-dezések. Béli meghívók, táncrendek, cottilionok nagy választékban. Papírsalvetta különlegességek. Papír-abroszok

kaphatók:

Schulcz Ignác

papíruházában

*azinczy-utca 2. szám.

Legnagyobb választék béli cikkekben!

Legujabb női szövetek, selymek, tüllek, batisztok madeira himzések, selyem, gáz- és tülle-
écharpok, keztyűk, legyezők

LEGUJABB FÉRFI DIVATCIKKEK

cilinder, smokking ingek, keztyűk, nyakkendők, gallérok, kézelők, harisnyák és gombok

Holzmann Bódog

férfi és női divatruházában Léván

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb; egyszerű átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsöléssel.

Tisztaságért szavatosság!

Aki...
jó...
szép...
és...
tiszt...
cukrász
árut

akar penni, azt csak MEDVECY
BRQS jó hírnevű cukrászdájában
lehet beszerezni. Kossuth-téren,
a lévai Takarékpénztár házában.
Rendelések télóra alatt készülnek.

Interurban telefon 12.

T Ü Z I F A,

porosz szén
és
pirszén
rendeléseket
elfogad és
házhoz szállít

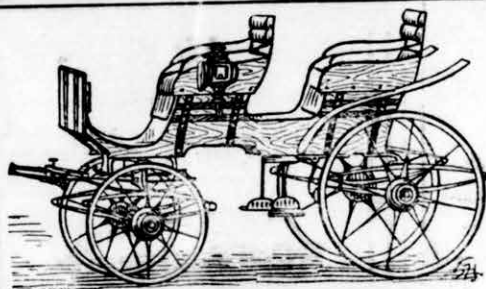
Braun József és Fia

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

Előkelő lakomák főzését a leg-
magasabb igényeknek megfele-
lően elvégzi, vidékre is, ::
Huszágh Adolf

gépgyári vendéglő, szakács és cuk-
rász, Vihnyefürdő Baramegye. Főzőtan-
folyam úrlányok részére június 15-től
szeptember 15-ig.

Motorerőre berendezett

kocsigyár!!

Györgyi Bajos ajánlja tulhalmozott
izléses kocsik és
lószerszám raktárait, valamint utazó bőrön-
dök és bőr-díszmunkák. Használtkocsik előnyös áron
 javíttatnak vagy becserejtetnek!

Aváló jó minőségű asztali,

resenye és vörös

PALACK BOROK

igen jutányos áron

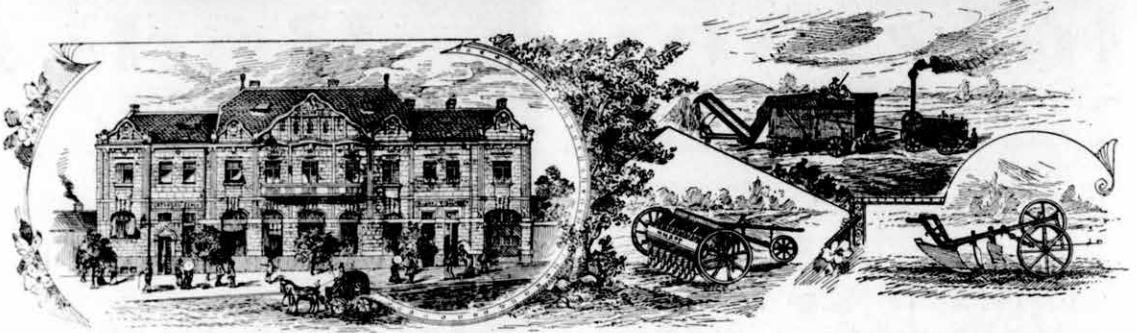
kaphatók

Lówy Lipótnál,

Léván. Bor és sörnagykereskedés.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. (s Tsa.
Mc. Cormick

gépeinek vezérképviselője.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók.

Műkölapos jégszekrények. Világhírű láncoskutak.
Községi és kerti fecskendők.

KOHN NATHAN
ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal
személyesen teszem tiszteletemet.

Lakás

május 1-re, mely

4 szobából

mellék helyiségekből áll,

jó pincze, valamint

raktárakkal kiadó.

Bővebben megtudható

a kiadóhivatalban.

WEISZ SIMON

NÖRINBERGI- ÉS RÖVIDÁRU NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCA.

Dús választéku raktárt tart

fa érc koporsókból

koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

STEINER JÓZSEF

kárpitos-, díszítő és butorkereskedő

LÉVÁN, Petőfi-utca 13. szám.

Kárpitos és díszítő munkák a legújabb kor követelményei szerint a leggyorsabb idő alatt pontosan készülnek.

Saját asztalos műhelyemben a legmodernebb lakberendezéseket készítek. Helyben, hívásra házhoz megyek!

